

شماره: ۹۸/۱۲۱۵۵۷
تاریخ: ۱۳۹۸/۰۴/۱۵
پوست: دارد

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

مدیریت کل اعتبارات

سبب کلی

"رونق تولید"

کلیه مدیران عامل محترم بانک های دولتی و غیردولتی و موسسات اعتباری

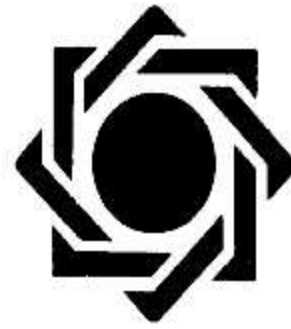
باسلام؛

احتراماً، ضمن تشکر از اقدامات بعمل آمده در راستای تامین مالی بنگاه های اقتصادی کوچک و متوسط و با توجه به نامگذاری امسال به نام "رونق تولید" از سوی مقام معظم رهبری -مدظله العالی، به استحضار می‌رساند پیرو ابلاغ دستورالعمل تامین مالی بنگاه های کوچک و متوسط در سه سال گذشته و اتخاذ رویکرد مساعدت مقرراتی، زمینه مناسب تری به منظور تامین مالی واحدهای یاد شده فراهم شد. براساس اطلاعات دریافتی از سامانه ثبت نام واحدهای تولیدی، آمار عملکرد اجرای این طرح طی سال ۱۳۹۷، حاکی از تامین مالی تعداد ۲۳,۳۲۸ بنگاه کوچک و متوسط با تخصیص مبلغی معادل ۱۸۹,۲۶۲ میلیارد ریال توسط شبکه بانکی است که به بنگاه های اقتصادی اختصاص داشته است. عملکرد مزبور نشان از همراهی و اهتمام نظام بانکی در اجرای تاکیدات معظم له و سیاست های دولت برای حمایت هرچه بیشتر از واحدهای تولیدی کوچک و متوسط دارد تا به این ترتیب امکان هدایت بهینه و صحیح منابع مالی موجود در راستای بهبود وضعیت اشتغال و رشد اقتصادی در کشور فراهم شود.

در سال جاری نیز با توجه به شرایط ویژه اقتصادی و اعمال تحریم های ظالمانه بر علیه کشور، این بانک جهت هموارسازی مسیر تولید ملی و حمایت از بنگاه های اقتصادی در راستای تحقق شعار رونق تولید، هدایت نقدینگی جامعه به سمت بخش های مولد و تامین مالی تولیدکنندگان داخلی، دستیابی به نسبت حداقل ۶۵ درصد از کل تسهیلات پرداختی برای تامین سرمایه در گردش بنگاه های اقتصادی را هدف گذاری نموده است.

بر همین اساس شایسته است بانک های عامل با توجه به حساسیت شرایط اقتصادی، بیشتر از گذشته و با احساس مسئولیت افزون تر، موضوع تامین مالی بنگاه های کوچک و متوسط را مورد توجه جدی خود قرار دهند و علیرغم محدودیت منابع و مشکلات و تنگناهای اعتباری موجود،

نسبت به اولویت بندی تسهیلات به گونه‌ای اقدام نمایند که امکان دستیابی به اهداف تعیین شده در سال رونق تولید میسر گردد.

باتوجه به جمیع موارد به پیوست «دستورالعمل تأمین مالی بنگاه‌های کوچک و متوسط در سال ۱۳۹۸» ایفاد می‌گردد. در دستورالعمل جدید سعی بر آن بوده که با بهره‌گیری از نتایج طرح مذکور در سه سال گذشته، نظرداشت شرایط و اقتضانات فعلی نظام بانکی کشور و به منظور استفاده بهینه از منابع محدود نظام بانکی، نواقص اجرایی طرح رونق تولید در سال‌های گذشته با اخذ نظر از شبکه بانکی کشور اصلاح گردد. بر این اساس عمده تغییرات صورت گرفته در دستورالعمل سال جاری بدین شرح می‌باشد:

تبصره ۱ ماده ۲ - مبلغ بدهی‌های غیرجاری بنگاه‌های کوچک و متوسط نباید بیش از تسهیلات/تعهدات درخواستی بیشتر باشد. درخصوص مبالغ بدهی‌های غیرجاری بیشتر از تسهیلات/تعهدات (حداکثر تا سقف ۱۵۰ درصد تسهیلات/تعهدات) تصمیم‌گیری در اختیار ستاد مرکزی بانک‌های عامل در استان تهران می‌باشد. همچنین بر اساس ماده (۵) قانون اصلاح قانون صدور چک مصوب ۱۳۹۷/۰۸/۱۳ بعد از ثبت غیرقابل پرداخت بودن یا کسری مبلغ چک در سامانه یکپارچه بانک مرکزی پرداخت هرگونه تسهیلات بانکی یا صدور ضمانت نامه‌های ارزی یا ریالی و همچنین گشایش اعتبار اسنادی ارزی یا ریالی ممنوع بوده و بر اساس تبصره یک ذیل ماده (۵) مکرر قانون موصوف رفع این محرومیت‌ها با تشخیص و تصویب شورای تأمین هر استان و در چارچوب آیین‌نامه اجرایی مربوط صورت خواهد گرفت. لذا پس از تصویب آیین‌نامه موصوف توسط هیئت محترم وزیران و ابلاغ توسط این بانک، تعلیق یا رفع محرومیت نسبت به بنگاه اقتصادی دارای چک برگشتی رفع سوء اثر نشده، صرفاً در چارچوب مفاد آئین‌نامه مورد اشاره امکان‌پذیر می‌باشد.

ماده ۵- بانک‌ها و موسسات اعتباری موظفند با تسهیلات یا موارد امهال مصوب در کارگروه تسهیل، حداکثر ظرف مدت یکماه موافقت کنند یا دلایل مخالفت خود را همراه با مستندات مربوط به هیات خبرگان موضوع ماده (۶۲) قانون الحاق موادی به قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور ارجاع نمایند .

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

مدیریت کل اعتبارات

در خاتمه ضمن ایفاد یک نسخه از دستورالعمل تامین مالی بنگاه های کوچک و متوسط در سال ۱۳۹۸ خواهشمند است دستور فرمایند مراتب به قید تسریع به کلیه واحدهای ذی ربط ابلاغ و بر حسن اجرای آن نظارت بعمل آید. همچنین ترتیبی اتخاذ شود تا نسخه‌ای از ابلاغیه آن بانک، به این مدیریت کل ارسال گردد. ۴۳۰۸۷۶۷/۵

مدیریت کل اعتبارات

اداره اعتبارات

سیدعلی اصغر میرمحمدصادقی شهرزاد دانشمندی

۲۸۱۷-۰۱

۳۲۱۵-۰۴

رونوشت:

- _ رئیس کل محترم بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران جهت استحضار.
- _ قائم مقام محترم بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران جهت استحضار.
- _ دفتر رئیس دفتر محترم رئیس جمهور و سرپرست نهاد ریاست جمهوری جهت استحضار.
- _ نهاد ریاست جمهوری - دفتر رئیس دفتر محترم معاون اول رئیس جمهور جهت استحضار.
- _ سازمان برنامه و بودجه کشور - دفتر رئیس محترم سازمان برنامه و بودجه کشور جهت استحضار.
- _ وزارت صنعت، معدن و تجارت - دفتر وزیر محترم جهت استحضار.
- _ جناب آقای سهل آبادی - رئیس محترم خانه صنعت، معدن و تجارت ایران جهت استحضار.
- _ مرکز اصناف و بازرگانان ایران - جناب آقای زندی رئیس محترم مرکز و دبیر هیئت عالی نظارت وزارت صنعت، معدن و تجارت جهت استحضار.

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

مدیریت کل اعتبارات

اداره اعتبارات

دستورالعمل تامین مالی بنگاه های کوچک و متوسط

(طرح رونق تولید)

در سال ۱۳۹۸

ماده ۱ - در این دستورالعمل عبارات و اصطلاحات ذیل، در معانی مشروح بکار می روند:

۱-۱- بانک مرکزی: بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران.

۱-۲- مؤسسه اعتباری: بانک یا مؤسسه اعتباری غیربانکی که به موجب قانون و یا با مجوز بانک مرکزی تأسیس شده است.

۱-۳- ستاد تسهیل: ستاد ملی تسهیل و رفع موانع تولید موضوع ماده ۶۱ الحاق موادی به قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور.

۱-۴- کارگروه استانی: کارگروه تسهیل و رفع موانع تولید در استان ها، موضوع ماده ۶۱ الحاق موادی به قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور.

۱-۵- بنگاه کوچک: بنگاه‌های اقتصادی که تعداد کارکنان آنها طی یکسال گذشته کمتر از ۵۰ نفر باشد.

۱-۶- بنگاه متوسط: بنگاه‌های اقتصادی که تعداد کارکنان آنها طی یکسال گذشته بین ۵۰ تا ۱۰۰ نفر باشد.

ماده ۲ - اعطای تسهیلات و ایجاد تعهدات به بنگاه‌های کوچک و متوسط حائز شرایط زیر توسط مؤسسات اعتباری در اولویت قرار گیرد:

- بنگاه‌های معرفی شده از سوی کارگروه‌های استانی (مشروط به احراز توجیه فنی، مالی و اقتصادی مناسب فعالیت توسط بانک عامل)

- بنگاه‌های تولیدی که محصولات آنها از بازار فروش قابل قبول برخوردار باشد و منجر به انباشته شدن محصولات در انبار نشود.

- بنگاه‌های تولیدی متوقف و یا در حال فعالیت کمتر از ظرفیت اسمی. (مشروط به اینکه علت تعطیلی بنگاه صرفاً ناشی از کمبود نقدینگی بوده و تزریق منابع مالی به اینگونه بنگاه‌ها دارای توجیهات لازم از سوی بانک عامل باشد.)

- بنگاه‌هایی که در سال‌های گذشته فعالیتی نداشته و فاقد فروش بوده‌اند و اعطای تسهیلات سرمایه در گردش به تشخیص موسسه اعتباری موجب فعالیت مجدد بنگاه شود. (در صورتیکه متقاضیان دارای طرح توجیهی مناسبی باشند و فعالیت مجدد آنها بتواند به فروش و سودآوری منتهی شود)
- بنگاه‌هایی که تسهیلات دریافتی قبلی را در محل موضوع قرارداد تسهیلات اعطایی مصرف نموده‌اند.
- بنگاه‌هایی که به دلیل عدم وصول مطالبات خود از دستگاه‌های اجرایی دولتی، شرکت‌های دولتی و وابسته به دولت، نتوانسته‌اند تعهدات خود را در قبال شبکه بانکی کشور و سایر اشخاص ایفا نمایند.
- بنگاه‌هایی که از میزان اشتغال پایدار و توجیه پذیری بیشتری برخوردار باشند.

ماده ۳- به موجب مصوبه شماره ۱۸۵۴۹/ت/۵۳۰۹۷ هـ مورخ ۱۳۹۵/۲/۱۹ هیأت محترم وزیران (شرکت‌ها و واحدهای کوچک و متوسط تولیدی صنعتی، کشاورزی و خدماتی) از شرایط نداشتن بدهی غیرجاری، چک برگشتی، رعایت نسبت مالکانه و مفاد «آئین نامه رعایت شاخص‌های مالی در اعطای تسهیلات سرمایه در گردش به اشخاص حقیقی و حقوقی توسط بانک‌های دولتی» به منظور بهره‌مندی از تسهیلات و تعهدات مستثنی می‌باشند.

تبصره ۱: مبلغ بدهی‌های غیرجاری بنگاه‌های کوچک و متوسط نباید بیش از تسهیلات/تعهدات درخواستی بیشتر باشد. در خصوص مبالغ بدهی‌های غیرجاری بیشتر از تسهیلات/تعهدات (حداکثر تا سقف ۱۵۰ درصد تسهیلات/تعهدات) تصمیم‌گیری در اختیار ستاد مرکزی بانک‌های عامل در استان تهران می‌باشد. همچنین بر اساس ماده (۵) قانون اصلاح قانون صدور چک مصوب ۱۳۹۷/۰۸/۱۳ بعد از ثبت غیرقابل پرداخت بودن یا کسری مبلغ چک در سامانه یکپارچه بانک مرکزی پرداخت هرگونه تسهیلات بانکی یا صدور ضمانت نامه‌های ارزی یا ریالی و همچنین گشایش اعتبار اسنادی ارزی یا ریالی ممنوع بوده و بر اساس تبصره یک ذیل ماده (۵) مکرر قانون موصوف رفع این محرومیت‌ها با تشخیص و تصویب شورای تأمین هر استان و در چارچوب آیین‌نامه اجرایی مربوط صورت خواهد گرفت. لذا پس از تصویب آیین‌نامه موصوف توسط هیئت محترم وزیران و ابلاغ توسط این بانک، تعلیق یا رفع محرومیت نسبت به بنگاه اقتصادی دارای چک برگشتی رفع سوء اثر نشده، صرفاً در چارچوب مفاد آئین نامه مورد اشاره امکان‌پذیر می‌باشد.

تبصره ۲: جایگزین نمودن تسهیلات اعطایی در این طرح توسط بانک‌های عامل بابت تسویه بدهی‌های غیرجاری و یا تأمین وجه چک‌های برگشتی مغایر با اهداف حمایتی طرح رونق تولید بوده و ممنوع می‌باشد.

تبصره ۳: متقاضیانی که با استفاده از مزایای ماده (۳) در سال ۱۳۹۵، ۱۳۹۶ و ۱۳۹۷ موفق به اخذ تسهیلات شده‌اند، لیکن بر اساس برنامه زمانبندی ارائه شده به بانک عامل، بدهی غیرجاری و یا چک‌های برگشتی خود را تعیین تکلیف ننموده‌اند، مجاز به اخذ تسهیلات جدید نمی‌باشند.

تبصره ۴: متقاضیان که با استفاده از مزایای در نظر گرفته شده در ماده (۳)، درخواست اخذ تسهیلات و تعهدات را دارند باید برنامه زمانبندی (مورد تایید بانک عامل) جهت تعیین تکلیف چک‌های برگشتی و بدهی‌های غیر جاری خود را همزمان با ارائه درخواست تسهیلات و تعهدات به بانک عامل ارائه دهند.

ماده ۴- مؤسسه اعتباری موظف است به منظور حفظ منافع سپرده‌گذاران و تخصیص بهینه منابع، نسبت به بررسی توجیه فنی، مالی و اقتصادی درخواست متقاضیان اقدام نماید و در صورت کسب اطمینان از توجیه‌پذیری طرح و پس از احراز اعتبارسنجی متقاضیان، نسبت به اعطای تسهیلات تصمیم‌گیری گردد.

ماده ۵- بانک‌ها و موسسات اعتباری موظفند با تسهیلات یا موارد امهال مصوب در کارگروه تسهیل، حداکثر ظرف مدت یکماه موافقت کنند یا دلایل مخالفت خود را همراه با مستندات مربوط به هیات خبرگان موضوع ماده (۶۲) قانون الحاق موادی به قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور ارجاع نمایند.

ماده ۶- در صورت بازپرداخت تمام یا بخشی از تسهیلات سرمایه در گردش اعطایی به متقاضیان در سررسیدهای مقرر، بانک عامل می‌تواند نسبت به اعطای مجدد تسهیلات سرمایه در گردش مورد نیاز مطابق آخرین ضوابط و مقررات اقدام نماید.

ماده ۷- مؤسسه اعتباری موظف است طبق ماده (۱۹) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور متناسب با بازپرداخت هر بخش از تسهیلات پرداختی به بنگاه‌های کوچک و متوسط تولیدی، نسبت به آزادسازی وثایق مازاد و یا تبدیل وثایق، متناسب با میزان باقیمانده تسهیلات اقدام کند. در انتخاب وثیقه باقیمانده نظر بانک عامل ملاک عمل است.

ماده ۸- مؤسسه اعتباری می‌تواند پس از بررسی‌های کارشناسی، نسبت به پذیرش ضمانت‌نامه‌های صادره از سوی صندوق‌های ضمانت (که به موجب قانون تشکیل شده و دارای تفاهمنامه با بانک‌های عامل جهت تضمین تسهیلات و تعهدات می‌باشند) بعنوان وثیقه اقدام نماید.

تبصره ۱: بر اساس تبصره (۲) ماده (۶) آیین نامه فصل سوم قانون عملیات بانکداری بدون ربا (تصویب نامه شماره ۸۸۶۲۰ هیئت محترم وزیران)، کلیه بانکها موظفند قراردادهای مربوط به تخصیص زمین توسط شرکت شهرک‌های صنعتی ایران و همچنین شرکت‌های تابعه برای اجرای طرحهای صنایع روستایی و پروژه‌های دامداری و آبریان و زراعت که حسب مورد موافقت اصولی آنها توسط وزارت جهاد کشاورزی صادر شده است را بعنوان وثیقه تسهیلات اعطایی بپذیرند.

ماده ۹- نرخ سود مورد عمل در تسهیلات موضوع این دستورالعمل (هم برای متقاضیان معرفی شده از سوی ستاد و هم برای متقاضیانی که مستقیماً به بانک‌های عامل مراجعه می‌نمایند)، نرخ مصوب شورای پول و اعتبار می‌باشد.

ماده ۱۰- سقف اعطای تسهیلات و ایجاد تعهدات موضوع این دستورالعمل بر اساس حدود مقرر در آیین‌نامه‌های تسهیلات و تعهدات کلان و اشخاص مرتبط می‌باشد.

ماده ۱۱- موسسه اعتباری باید حداکثر ظرف یکماه پس از تکمیل مدارک در هر مورد، مراتب را بررسی و نتیجه را اعلام نماید.

ماده ۱۲- در صورت عدم مراجعه متقاضیان معرفی شده از طرف کارگروه ظرف ۱۵ روز کاری از تاریخ معرفی، به بانک‌های عامل به منظور ارایه تقاضا و مدارک مثبت، بانک‌های عامل درخواست متقاضیان را به کارگروه مربوط عودت و مراتب را در سامانه اطلاعاتی وزارت صنعت، معدن و تجارت ثبت نمایند.

ماده ۱۳- چنانچه متقاضی از طریق یکی از کارگروه‌های دولت (کارگروه تسهیل و رفع موانع تولید و یا کارگروه اشتغال استان) موفق به اخذ تسهیلات در سالجاری گردد، بانک عامل مکلف است نسبت به بررسی موضوع از طریق استعلام از سامانه‌های اطلاعاتی مرتبط و عدم پرداخت تسهیلات جدید (از طریق معرفی از سایر کارگروه‌ها) به متقاضی اقدام نماید.

ماده ۱۴- اعطای تسهیلات و ایجاد تعهدات برای شرکتهای مشمول ماده (۱۴۱) قانون تجارت (به موجب بخشنامه شماره ۹۵/۳۷۴۲۵۸ مورخ ۱۳۹۵/۱۱/۲۳ بانک مرکزی ج.ا.ا) با رعایت کلیه ضوابط و مقررات و اخذ وثیقه خارج از طرح متعلق به شخص ثالث امکانپذیر می‌باشد.